

REACTIES VAN LEZERS

ingezonden door de Wadvogelwerkgroep FFF

OVER JAGERS EN JAGERS

In Twirre 4:1 wordt door Louis Dijkstra een lans gebroken voor het jachtbedrijf. Hij wijst op het belang, dat jagers én natuurbeschermers hebben bij een gevarieerd landschap. Het bestuur van de Wadvogelwerkgroep is van mening dat de rol van de jager bij natuurbeheer met een andere bril moet worden bekeken.

Om met de deur in huis te vallen. Wat maakt het artikel van Louis Dijkstra misleidend? Oppervlakkig gezien is het immers een goed onderbouwd verhaal. Er wordt gesproken over rationaliteit en nuancering. "Emotioneel geladen ideologieën moeten het natuurbeschermingsbeleid niet doorkruisen", lezen wij op blz. 11. Wie zou het daarmee oneens zijn? Hoe komt een helder verhaal als dat van Dijkstra dan toch aan een ondertoon, die in het tijdschrift 'De Nederlandse jager' niet zou misstaan, maar in Twirre verrast? Om hierop te kunnen antwoorden, moeten wij de tekst eens nauwkeurig bekijken. Op een historisch fundament is een imposant betoog verreezen, maar er is naar onze mening hier en daar met de bouwstenen gesmokkeld.

veldspelers en toeschouwers

Negen-en-negentig procent van onze geschiedenis zijn wij als jagers/verzamelaars doorgekomen: de mens als "veldspeler". Dat zijn jagers, vissers en eizokers, zij die nog geïntegreerd zijn in het ecosysteem (blz. 11). Tegenover deze ferme alliantie stelt Dijkstra de "toeschouwer", die zichzelf schijnt te zien als geheel losstaand van flora en fauna. Kan het eigenlijk onwaardiger? Jazeker, lees maar eens op blz. 10: "hoe verstedelijkt-westen-van-Nederlands is die vervreemde toeschouwersmentaliteit eigenlijk?" Deze vraag wordt ons stilletjes door de schrijver in de mond gelegd, maar schieten wij iets op met zulke vragen?

blindemannetje spelen

Dijkstra's "toeschouwer" is wel een heel naïeve figuur. Deze lijkt in zijn afwijzing van de jacht niet verder te komen dan een emotionele aanklacht tegen dierenmoord. Door hier zoveel nadruk op te leggen, wordt verdoezeld dat er tegen het jachtbedrijf heel andere dingen zijn in te brengen. Het enige probleem dat de schrijver aanstipt, is het verdwijnen van soorten door overbejaging. Dankzij de netto-productie-rekening van blz. 12 is dat gelukkig te vermijden. Wij lezen echter niets over de rustverstoring waarmee de jacht gepaard gaat. Blijkens recent onderzoek gaat de versturende invloed zelfs zover dat door regelmatig schieten een zeer groot areaal "wetland" voor overwinterende vogels volkomen ongeschikt wordt. Wij lezen evenmin iets over de moeilijkheden die opdoemen

bij het vaststellen van de "netto-productie". Het is denkbaar dat een jager uit ervaring weet hoeveel konijnen hij kan afschieten zonder de soort uit het jachtgebied te bannen. Problematischer is de bepaling van het aantal houtsnippen dat hij in een jaar mag oogsten. Hoe wil hij de produktie van een populatie vaststellen bij dieren die slechts een klein deel van het jaar en met enkele exemplaren in het terrein aanwezig zijn?

Tenslotte kunnen wij Louis Dijkstra geruststellen, de rol van de mens als "groot roofdier" is nog lang niet uitgespeeld. Wij hebben toch de auto (verkeersslachtoffers), ons bovengronds hoogspanningsnet (draadslachtoffers), in onze tuinen hebben wij glazen schermen en huiskatten etc. Een flinke jager die daar tegenop kan jagen.

een heerlijke hutspot

Waarom wordt de belangrijkste vraag ten aanzien van de jacht nergens beantwoord, waarom wordt die vraag zelfs niet gesteld? Over welke vorm van jacht zijn wij eigenlijk aan het spreken? Gaat het om een vorm van 'broodjacht', waarbij een alleseter het volste recht heeft om geschikt voedsel te bemachtigen? Gaat het misschien om 'beheersjacht'? Als wij het verhaal rond de grote kadavers lezen, lijkt het hier wel op. Of gaat het Dijkstra uiteindelijk om recreatieve plezierjacht, zoals het jachttableau illustreert? Precies daarom viel in het begin het woord 'misleidend'. Argumenten voor beheersjacht behoeven nog niet te gelden voor plezierjacht. Zelfs het eizoken en de visvangst krijgen terloops een plaatsje. Het wordt zodoende een heerlijke hutspot: wilbbenutting, kraaien, vossen, een teveel aan ganzen, een dood mannetje tafeleend op de foto bij Ties van Valen (blz. 11). Tast toe, beste lezer en verwerp toch die idealistische natuurbeschermers met hun absolute natuurbescherming.

een andere discussie

Naar onze mening moet een gedachtenwisseling over de jacht steunen op heldere uitgangspunten. Niemand blijft in leven dankzij de natuurlijke hulpbronnen zoals vis, gevogelte, wild en geraapte eieren. Dat is al een halve eeuw het geval. Spreken over broodjacht (met de bijbehorende rechten) is daarom onzinnig. Blijft over de beheersjacht en de plezierjacht, deze twee mogen wij niet verwarren. Het zijn verschillende zaken en ze dienen verschillende doelen. Gaat het een beheersjager om een zo gaaf mogelijk ecosysteem met een grote diversiteit en een minimum aan ingrepen, bij een plezierjager tellen vooral recreatieve aspecten. Een gevarieerd scala aan bejaagbare soorten staat hier centraal.

De jacht is bij het beheer van een terrein slechts één van de middelen waarover de beheersinstantie beschikt. Tot de jacht wordt op grond van onderzoek besloten en hij wordt door

de beheersjager professioneel uitgevoerd. Voor de plezierjager echter is jagen een passie, hij is bereid veel tijd, energie en geld in zijn hobby te investeren.

Zo komt er zicht op de gevaarlijke kant van de biotoopbeheer door jagers. Een discussie voeren over jacht zonder onderscheid naar motieven, werkt verwarrend. Wij gaan nog één keer terug naar Twirre 4 : 1. Op blz. 11 wordt nogal opvallend met de geldbuidel gerammeld. In tijden van financiële malaise is het prachtig dat men bereid is geld uit te geven voor een gevarieerd landschap. Maar voorzichtigheid is geboden: biotoopbeheer door plezierjagers passeert zeer gemakkelijk de lijn die natuurbeheer scheidt van jachtwildbeheer.

Het lijkt ons geen goede zaak plezierjagers op grond van hun 'zorg voor het biotoop', meer rechten te verlenen dan overige natuurrecreanten.

natuurproducten?

Alleen al met het woord 'natuurproduct' is iets merkwaardigs aan de hand. Het suggereert een eindstadium in een proces van grondstoffen naar produkten: de natuur als een soort fabriek of akker. In werkelijkheid is er bij natuurlijke processen sprake van een 'kringloopsysteem' waarin elk element een plaats en functie heeft. Een bepaald onderdeel hieruit isoleren omdat het leuk en bruikbaar is, roept in toenemende mate vragen op, zeker als dit gebeurt in onze natuurgebieden.

Wij moeten ons realiseren dat het schaarse goed 'natuur en rust' zich in veel gevallen goed met Dijkstra's "toeschouwer" laat combineren. Kunnen wij dat ook van zijn "veldspeler" zeggen? Terwijl de veldspeler de 'natuurproducten' wil bemachtigen, neemt de toeschouwer genoegen met iets anders, inspiratie, schoonheidsbeleving en eventueel kennis. Je kunt dit vervreemding noemen, maar ook verantwoordelijkheidsgevoel. Het draagvlak voor natuurvriendelijke maatregelen zou tenslotte ernstig gevaar lopen wanneer wij een zeer grote groep natuurrecreanten als "toeschouwer" afdoen. Terwijl wij een goed betalende elite als geïntegreerd in het ecosysteem kenmerken, een integratie die naar onze mening in veel gevallen uiterst twijfelachtig is.

Wadvogelwerkgroep FFF, secretariaat Robert Kuipers, Stationsweg 43, 9151 JM Holwerd.

zijn!). Maar als selectie-mechaniek in het grote Rad van Natuur werken we niet meer, zoals het zou horen. Als je het leuk vindt om te jagen, dan is het verstandiger om dat dan ook maar duidelijk te zeggen, in plaats van er allerlei verhalen over noodzaak aan vast te hechten. Als je jezelf ziet als selectiemechaniek, als grote en onmisbare rover, dan moet je je er ook naar gedragen.

Dus Louis, hier volgen enkele aanwijzingen voor de rol, die je jezelf toebedeelt:

je eigen tien geboden:

- 1 het gebruik van beeldvergroterende apparaten is uit den boze. Ook een bril hoort niet meer tot de persoonlijke standaarduitrusting van de jager-mens Dijkstra.
- 2 het opsporen en achtervolgen van de prooi dient geheel te voet te gebeuren. Hierbij mogen de voeten niet met kunststof voorwerpen beschermd worden.
- 3 het doden van de prooi mag alleen op de volgende wijze plaatsvinden: * door het gooien van een steen, * het slaan met een tak, * met de blote hand of het gebit (een kunstgebit, kronen en vullingen zijn niet toegestaan).
- 4 het gebruik van vuur is verboden, tenzij met een vuursteen of houtje voortgebracht. De voorbereiding van de maaltijd moet geheel door vrouwen van de stam plaatsvinden.
- 5 kleding dient zelf vervaardigd te worden uit natuurlijke materialen, zoals bont, eierschalen of riet.
- 6 je mag geen ander voedsel dan door jezelf verzamelde eieren, dieren en andere vruchten des velds nuttigen.
- 7 10% van het verzamelde materiaal moet worden geofferd, de helft voor de God-Vos en de andere helft voor de God-Kraai.
- 8 fecaliën en urine dien je op specifieke plaatsen achter te laten, teneinde je jachtrevier af te bakenen.
- 10 met betrekking tot de huisvesting is de woonwet 1904 niet meer van toepassing; je mag alleen nog in een hol.

overtreding van deze regels wordt door andere mens-jagers met de dood bestraft. Je lichaam zal in het veld worden uitgelegd, teneinde terug te keren in de cirkel van het Al.

Niels Schotsman, Ramstraat 53, 8921 PW Leeuwarden

Ingezonden door Niels Schotsman op 1-4-1993

VOOR LOUIS DIJKSTRA IS DE SPAR VOORTAAN GESLOTEN!

Natuurlijk hebben wij onze maalkiezen niet voor niets. Wij zijn alleseters van nature (en bovendien: de tandarts-rekening mag er ook